

BÖLÜM 16

BELEDİYE HİZMET ALANI PERSONEL YÖNETİMİ SİSTEMİ

Hicran HAMZA ÇELİKAY¹
Sebahattin YÜCEL²

GİRİŞ

Kamu personel yönetimi, devletin kamu hizmetlerini yürütmekle yükümlü olduğu ve bu hizmet yükümlülüğünü yerine getiren kamu personelinin bulunduğu, personelin bağlı olduğu temel kurallar ile yasal ve yönetsel düzlemi ifade etmektedir. Genel anlamda kamu personel politikaları, merkezi hükümet, yerel yönetimler, tüm diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personelin çalışma koşulları, nitelikleri ve istihdamıyla ilgilenmektedir. Devletin, en büyük işveren olarak makro düzeyde personel politikaları oluşturmak ve uygulamakla ilgili geniş yetki ve sorumlulukları bulunmaktadır. Her ülke kendine özgü kaynak ve yapısına bağlı olarak politikalar geliştirmektedir (Christensen ve Gregory, 2008: 192).

Türkiye’de kamu personel yönetimi benzer şekilde, merkezi yönetimden, yerel yönetimlere ve kamu/belediye iktisadi teşebbüslerine kadar tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev alan personelin varlığı, hizmetlerin etkin yürütülmesi için nitelikli personelin istihdamı, personelin eğitimleri, özlük hakları ve diğer tüm personel ile ilgili konularda geliştirilen politikaları kapsamaktadır. Kapsam yönüyle bütünlüklük ancak uygulama yönüyle kendi içinde parçalı bir görünüme sahiptir.

Türkiye’de kamu personel yönetimi, kamu yönetiminin diğer unsurlarında olduğu gibi esasında köklü bir geleneği temsil etmektedir. Osmanlı Devleti’nde gelişen “merkeziyetçi, mevzuatçı, gelenekçi ve memurluğa dayalı” yönetim

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Düzce Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, hicrancelikyay@duzce.edu.tr

² Birim Şefi, İstanbul-Ümraniye İlçe Belediyesi, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, sebahattin.yucel@umraniye.bel.tr

KAYNAKLAR

- ACAR, O. K. (2019). Personel Yönetiminden İnsan Kaynakları Yönetimine: Cumhuriyet Dönemi Kamu Personel Yönetim Tarihçesi, *SDÜ-İİBF Dergisi*, 24 (1), 119-146.
- ALTUNOK, H. (2018). Türkiye'de Personel Reform Politikalarının Başlangıç Dönemi, *Yasama Dergisi*, 38, 48-69.
- ACAR, O. ve Akman, E. (2019). Türkiye'de Kamu Personel Politikalarının Süreç Modeli Çerçevesinde Analizi, *Mehmet Akif Ersoy Üni. SBE Dergisi*, 11 (27), 203-217.
- ALBAYRAK, S. O. (2020). Türkiye'de Kamu Personel Yönetiminin Yeni Kurumsal Yapısı ve Kamu İstihdamının Yeni Görünümü, *Ank.Üni. SBF Dergisi*, 75 (4), 1517 – 1549.
- ALBAYRAK, S. O. (2018). Norm Kadro Sistemini Bozan Bir Etken Olarak Belediye Şirketlerinde Personel İstihdamı, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (73), 191-198.
- ATABAY, L. (2020). Belediye Şirketlerinde Çalışan İşçilerin 6772 Sayılı Kanun'da Öngörülen İlave Tediye Yararlanmaları Sorunu, *TBB Dergisi* 148, 319-351.
- BİLGİN, K. U. ve AYTÜRK, N. (2003). Türkiye'de Kamu Kuruluşlarında Norm Kadro, *Türk İdare Dergisi*, 438, 157-179.
- BİLGİN, K. U. ve diğer (2007). Yerel Yönetimlerde Hizmet İçi Eğitim, *Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)*, ISBN 978-9944-927-19-2.
- BİLGİN, K. U. (2016). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışına Paralel Bir Değişim: İnsan Kaynakları Performans Yönetimi, *Türkiye'de Yeni Kamu Yönetimi: Yerel Yönetim Reformu*, Ed. Y. Demirkaya, WALD Yayınları, 155-191.
- BİLGİN, K. U. ve ÇETİN, Y. E. (2017). Kamu Sektörü Performansa Dayalı Ücretlemede Dijital Etkileşim (PTT Örneği), *Süleyman Demirel Üni. İ.İ.B.F. Dergisi*, 22 (Kayfor 15 Özel Sayısı), 1945-1960.
- BİLGİN, K. U. (2020). Kamusal Bir Sorumluluk Olarak Kamu Personeli Performans Yönetimi, *Kamuda Performans Yönetimi*, Ed.V. Eren ve H. T. Eroğlu, Nobel yayını, Ankara, 195-236.
- CAMBRIDGE Sözlüğü, personnel, <https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce-t%C3%BCrk%C3%A7e/personnel> Erişim: 03/08/2021.
- CHRISTENSEN, J. G. ve GREGORY, R. (2008). Public Personnel Policies And Personnel Administration, *The State At Work Comparative Public Service Systems*, Ed. H. U. Derlien ve B. G. Peters, Edward Elgar Publishing.
- CİLAVDAROĞLU, A. A. (2019). Personel Hizmeti Sunan Belediye Şirketleri, *Sayıştay Dergisi*, 113, 181-205.
- ÇALIŞMA ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, <https://www.csbg.gov.tr/cgm/genel-mudurluk/gorevlerimiz/>. Erişim: 33/08/2021.
- ÇEVRE ve Şehircilik Bakanlığı (2020). 2019 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, Ankara. <https://webdosya.csb.gov.tr/db/yerelyonetimler/icerikler//2019-yili-mahall-i-dareler-genel-faal-yet-raporu-18082020-20200818142825.pdf> Erişim: 13/08/2021.
- ÇÖPOĞLU, M. (2015). Belediyelerde İnsan Kaynakları Yönetimi ve Endüstri İlişkileri, *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, X (I), 163-182.
- CUMHURBAŞKANLIĞI SBB (2021). Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Kamu Sektörü İstihdam Sayıları, <https://www.sbb.gov.tr/kamu-istihdami/> Erişim: 10/08/2021.
- DEVLET Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanun - 160 (1960). R.G. 17/12/1960, 10683.
- DİNÇER, Ö. ve YILMAZ, C. (2003). Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma: Değişimin Yönetimi İçin Yönetimde Değişim, T. C. Başbakanlık, Ankara.
- DİNÇER, Ö. (2017). Kamu Personel Reformu Yapılabilir Mi?, <https://www.haberturk.com/yazarlar/omer-dincer/1406139-kamu-personel-reformu-yapilabilir-mi>. Erişim: 23/07/2021.

- DİSK/GENEL-İŞ (2018). Kamu İstihdam Raporu, <http://cloudsdomain.com/uploads/dosya/18618.pdf>, Erişim: 02/08/2021.
- DİSK/GENEL-İŞ (2020). Belediye Şirketlerinde KHK Dönemi Bitiyor, <https://www.genel-is.org.tr/belediye-sirketlerinde-khk-donemi-bitiyor,2,42872#.YJ6hf-kzZtI> Erişim: 22/08/2021.
- ERASLAN, M. T. ve TOZLU, A. (2011). Kamu Yönetiminde Performansa Dayalı Ücret Sistemi, *Sayıştay Dergisi*, 81, 33-61.
- EROĞLU, O. (2016). 1923'ten Günümüze Türkiye'de İnsan Kaynakları Yönetiminin Gelişimi, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12 (29), 181-193.
- ERTAN, S. (t.y.). 6360 Sayılı Yasanın Belediye Personeline Etkileri, YAYED Yerel Yönetim Araştırma Yardım ve Yönetim Derneği, <http://www.yayed.org/id430-incelemeler/6360-sayili-yasanin-belediye-personeline-etkileri.php#.YSZPJukzZtI> Erişim: 12/07/2021.
- GÜLER, E. (2006). İşletmelerin E- İnsan Kaynakları Yönetimi ve E-İşe Alım Süreçlerindeki Gelişmeler, *Ege Academic Review*, 6 (1), 17-23.
- GÜLTEKİN, B. ve diğer (2015). İşe Alım Süreci Aday Ön Tesbitinde Bulanık Mantık Tabanlı SQL Sorgulama Yönteminin İncelenmesi, *Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 3 (1), 198-209.
- GÜNDOĞDU, H. G. (2015). 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası ve Kamu Personelinin Durumu, *AKÜ İİBF Dergisi*, 17 (2), 127-138.
- HAK-İŞ Hizmet İş (2020). Belediye Şirket Çalışanları, Ücret ve Sosyal Haklarında Meydana Gelen Kayıpların Telifi Edilmesini Bekliyor, <http://hizmet-is.org.tr/makaleler/belediye-sirket-calisanlari-ucret-ve-sosyal-haklarinda-meydana-gelen-kayıpların-telifi-edilmesini-bekliyor> Erişim: 10/07/2021.
- İÇİŞLERİ Bakanlığı, Devlet Memurları Eğitim Genel Planı, https://www.icisleri.gov.tr/kurumlar/icisleri.gov.tr/IcSite/egitim/Site%20Dosyaları/dev_memur_eg_genel_plan.pdf Erişim: 11/08/2021.
- İş Kanunu - 4875 (2003). R.G. 10/06/2003, 25134.
- KALKINMA Bakanlığı (2018a). On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023) Yerel Yönetimler ve Hizmet Kalitesi Özel İhtisas Komisyonu Raporu, <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/YerelYonetimlerOzelIhtisasKomisyonuRaporu.pdf> Ankara, Erişim: 15/07/2021.
- KALKINMA Bakanlığı (2018b). On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023) Kamuda İnsan Kaynakları Yönetimi, Çalışma Grubu Raporu, <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/KamudaInsanKaynaklariCalismaGrubuRaporu.pdf> **Ankara**, Erişim: 13/08/2021.
- KAVİLİ Arap, S. (2018). Yerel Yönetimlerde Personel Sistemi Üzerine Bir Çözümleme, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 32 (1), 119-141.
- KHK - Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname - 696 (2017). R.G. 24/12/2017, 30280.
- MALBELEĞİ, N. (2019). Belediye İktisadi Teşebbüsleri Üzerine Bir İnceleme, *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, 18 (1), 31-60.
- MEMURLAR.net (2017). Kamu Personelinin Başarılarının Değerlendirilmesine İlişkin Genel Yönetmelik Taslağı, <https://www.memurlar.net/common/news/documents/593903/basari-degerlendirme-taslak.pdf> Erişim: 23/02/2017.
- MİARGEM (2020). Doğrudan Hizmet Alımı Personel İstihdamında Yeni Dönem Başlıyor, <https://mevzuattakip.com.tr/haber/dogrudan-hizmet-alimi-personel-istihdaminda-yeni-donem-basliyor> Erişim: 23/08/2021.
- ÖKTEM, M. K. (1992). Türk Kamu Personel Yönetiminin Gelişimi, *Amme İdaresi Dergisi*, 25 (2), 85-105.

- OXFORD Sözlüğü (2021). *personnel*, <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/personnel?q=personnel> Erişim: 13/07/2021.
- ÖZTÜRK, D. ve SANCAK, S. (2007). Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarının Çalışma Hayatına Etkileri, *Journal of Yaşar University*, 2 (7), 761-794.
- MAHALLİ İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav ve Atama Yönetmeliği (2019). R.G. 24/12/2019, 30988.
- CK - Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar - 2506 (2020). R.G. 09/05/2020, 31122.
- SAİDOĞLU, U. ve ÖMÜRGÖNÜLŞEN, Ö. (2013). Belediyelerde Personel Politikasını Stratejik Planlar Üzerinden Okumak: İl Belediyeleri Örneği, *Memleket Siyaset Yönetim*, 19 (20), 63-92.
- SARİEROĞLU, J. (2017). Bakandan Müjde: 450 Bin Taşeron İşçi 3 Ay İçerisinde Kadroya Alınacak, <https://www.haberler.com/son-dakika-bakandan-mujde-450-bin-taseron-isci-10316136-haberi/> Erişim: 13/07/2021.
- SAYDAM, M. (2018). Türk Kamu Yönetimi İçin Önerilen Yeni Değerlendirme Sistemi: Personel Başarı Değerlendirme Sistemi (PBDS), *Yasama Dergisi*, 38, 70-109.
- ŞENER, H. E. (2013). Türkiye'deki Kamu Personel Politikalarının Bir Analizi, *Kamu Politikası: Kuram ve Uygulama*, Der. M. Yıldız ve M. Z. Sobacı, Adres Yayınları, Ankara, 566-603.
- TAŞ, H. İ. ve diğer (2016). 2004 Sonrası Türkiye'de Kamu Personel Sisteminde Yaşanan Değişiklikler, *Kamu Yönetiminde Değişimin Yönü ve Etkileri*, KAYFOR 13 Bildiri Kitabı, Ed. H. T. Eroğlu ve diğer, Konya.
- TBMM (2004). 5227 Sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun, <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5227.html> Erişim:03/07/2021.
- TBMM (2018). 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-1495.pdf>, Erişim: 09/07/2021.
- TCCB (2004). Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER tarafından yayımlanması uygun bulunmayan 5227 sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun, <https://www.tccb.gov.tr/basin-aciklamalari-ahmet-necdet-sezer/1720/6352/5227-sayili-kamu-yonetiminin-temel-ilkeleri-ve-yeniden-yapilandirilmasi-hakkinda-kanun.html> Erişim: 03/08/2021.
- TOPAK, S. (2015). Belediye İktisadi Teşebbüslerinde Çalışan İşçilerin 6772 Sayılı Yasaya Göre İlave Tediye Ücret Hakkı, <http://suleymantopak.av.tr/grup/makaleler/belediye-iktisadi-te-sebbuslerinde-calisan-iscilerin-ilave-tediye-ucret-hakki.html> Erişim: 23/07/2021.
- TUNÇER, P. (2013). Örgütlerde Performans Değerlendirme ve Motivasyon, *Sayıştay Dergisi*, 88, 87-108.
- UĞUR, A. ve KÖSEOĞLU, D. (2018). Belediyelerde İnsan Kaynakları Yönetimine Geçiş ve Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Bir Değerlendirme, *Bilgi*, 20 (1): 147-178.
- UYŞAL, Ş. (2015). Performans Yönetimi Sisteminin Tanımı, Tarihçesi, Amaç ve Temel Unsurlarına Genel Bir Bakış, *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 32- 39.
- ZENGİN, G. (2013). Türkiye'de Belediye Personel ve Yöneticilerinin Hizmet İçi Eğitim Sorunu ve Çözümleri Üzerine Bir Değerlendirme, *Öneri Dergisi*, 10 (39), 117-134. ***